

O SZKODLIWOŚCI AZBESTU

Azbest to włóknisty materiał nieorganiczny, znany też nazwą lnu kamiennego lub bawełnianego kamienia. W latach 60. minionego wieku był najpopularniejszym i śmiało można stwierdzić, że najtańszym surowcem do wyrobu materiałów budowlanych. Badania nad szkodliwością dla zdrowia azbestu były źródłem sporu między medykami i ekologami a producentami i robotnikami z fabryk wytwarzających produkty na jego bazie. Ostatecznie z końcem lat 90. skonstruowano zasady bezpiecznego użytkowania i usuwania azbestu.

Azbest to włóknisty materiał nieorganiczny, znany też pod nazwą lnu kamiennego lub bawełnianego kamienia. W latach 60. minionego wieku był najpopularniejszym i śmiało można stwierdzić, że najtańszym surowcem do wyrobu materiałów budowlanych. Badania nad szkodliwością dla zdrowia azbestu były źródłem sporu między medykami i ekologami a producentami i robotnikami z fabryk wytwarzających produkty na jego bazie. Ostatecznie z końcem lat 90. skonstruowano zasady bezpiecznego użytkowania i usuwania azbestu.

Z najlepszych gatunków azbestu robi się przędzę azbestową, używaną do produkcji sznurów, taśm, tkanin ognioochronnych i koców gaśniczych, odpornych na działanie temperatury od 250°C do 450°C. Azbest służył również do produkcji okładzin ciernych i taśm hamulcowych oraz materiałów hydroizolacyjnych, np. pap dachowych, mas i kitów. Od początku lat 60. azbest zaczęto wykorzystywać przede wszystkim w budownictwie. Używano go do wytwarzania materiałów dekarских i okładzinowych (w postaci płyt falistych i gładkich), rur wodociągowych i kanalizacyjnych. Te produkty zaliczamy do wyrobów spoistych, w których azbest jest związany cementem (ich gęstość objętościowa wynosi ok. 1600 kg/m³). Dopóki nie zostaną uszkodzone, a azbest nie zacznie przedostawać się z nich do powietrza, nie stanowią zagrożenia dla zdrowia mieszkańców czy osób wykonujących prace remontowe. Dużo groźniejsze są wyroby miękkie (o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000 kg/m³), w których jest dużo azbestu, a mało substancji wiążących. Dawniej używano ich do ocieplania rur i bojlerów, zabezpieczania akustycznego i przeciwogniowego. Dziś ich stosowanie jest już zabronione. Możemy jednak zetknąć się z tymi materiałami w czasie prac rozbiórkowych - ich odpady są bardzo niebezpieczne - wyjaśniają pracownicy szcześcińskiego magistratu.

Dlaczego azbest jest niebezpieczny? Jego włókna są cieńsze niż ludzki włos, wciągnięcie ich wraz z wdychanym powietrzem do płuc, będzie skutkowało ich pozostaniem w naszym organizmie. Pył azbestowy zanieczyszcza płuca, uszkadza je mechanicznie - drobinki azbestu drażnią śluzówkę, co powoduje zwtóknienie

tkanki. Ostatecznie azbest może być powodem choroby zwanej azbestozą, a także nowotworu. Organizm nie potrafi go wydaląć ze względu na dużą odporność chemiczną włókien. Proces chorobowy azbestozy jest długi - wynosi średnio 20 lat (od chwili zetknięcia z materiałem). Choroba objawia się napadami kaszlu i astmą.

Materiały zawierające azbest muszą zostać usunięte na koszt właściciela budynku i zastąpione innymi wyrobami, niezawierającymi azbestu. Prace polegające na usuwaniu lub naprawie starych pokryć azbestowych mogą być wykonywane wyłącznie przez firmy posiadające odpowiednie wyposażenie techniczne oraz zatrudniające odpowiednio przeszkolonych pracowników. Wykonawca musi posiadać zezwolenie na prowadzenie działalności, w wyniku której powstają niebezpieczne odpady. Prace należy prowadzić w taki sposób, by w możliwie największym stopniu ograniczyć uwalnianie się azbestu. Pomoże w tym nawilżanie wyrobów azbestowych wodą (lepiej stosować specjalne środki „unieszkodliwiające” azbest podczas jego usuwania, wnikaające w głąb materiału, impregnujące i wiążące włókna, a tym samym uniemożliwiające ich uwalnianie). Tam, gdzie jest to możliwe, powinno się demontować całe wyroby (płyty, rury), starając się ich przy tym nie uszkodzić. Miejsce, w którym prowadzi się prace polegające na naprawie lub usuwaniu azbestu, należy odizolować od otoczenia specjalnymi osłonami. Powinny również znaleźć się tam tablice ostrzegawcze o treści: „Uwaga! Zagrożenie azbestem”, „Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony”. Wszystkie zdemontowane wyroby muszą być składowane w opakowaniach z folii polietylenowej (grubszej niż 0,2 mm), w pomieszczeniach zabezpieczonych przed dostępem osób niepowołanych. Po zakończeniu prac polegających na usunięciu azbestu (o łącznej powierzchni nieprzekraczającej 500 m²) ich wykonawca ma obowiązek złożyć właścicielowi budynku pisemne oświadczenie, że przeprowadził prace z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i sanitarnych oraz oczyścił cały teren z azbestu. Oświadczenie takie musimy przechowywać przez co najmniej 5 lat - wyjaśniają urzędnicy.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Go-

spodarki Wodnej w Katowicach ogłosił nabór wniosków na unieszkodliwienie odpadów zawierających azbest. WFOŚiGW W KATOWICACH ogłasza nabór wniosków na przedsięwzięcia w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest na obszarach dotkniętych klęską żywiołową lub dotkniętych zdarzeniami noszącymi znamiona klęski żywiołowej przy udziale środków z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach Programu Priorytetowego:

„Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest” związanych z realizacją gminnych programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.

a. Beneficjenci: Gminy, działające na rzecz właścicieli lub posiadaczy obiektów budowlanych, na terenie których przeprowadzona została inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest, znajdujące się w wykazie Gmin województwa śląskiego, na terenie których doszło w 2021 roku do wystąpienia klęski żywiołowej lub zdarzenia noszącego znamiona klęski żywiołowej, potwierdzonym przez Wojewodę Śląskiego.

b. Termin składania wniosków: do 23.12.2021

roku. Wnioski, które wpłyną po tym terminie nie będą rozpatrywane.

c. Koszty kwalifikowane - koszty niezbędne do osiągnięcia efektu ekologicznego obejmują wyłącznie koszty demontażu, zbierania, transportu i unieszkodliwiania materiałów zawierających azbest.

d. Forma dofinansowania: dotacja

e. Wysokość dofinansowania - do 100% kosztów kwalifikowanych udostępnionych ze środków NFOŚiGW.

Kwota dofinansowania nie może przekroczyć iloczynu 700 zł i sumy całkowitego efektu ekologicznego, wyrażonego w Mg unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest.

f. Pomoc publiczna:

a) w przypadku, gdy dofinansowanie stanowi pomoc publiczną, jest ono udzielane zgodnie z regulacjami dotyczącymi pomocy publicznej;

b) w przypadku dofinansowania przekazywanego za pośrednictwem jednostki samorządu terytorialnego, zasady pomocy publicznej stosowane są w odniesieniu do ostatecznych odbiorców korzyści (podmiotem udzielającym pomocy ostatecznemu odbiorcy, zobowiązanym

do zapewnienia zgodności pomocy publicznej z zasadami jej udzielania oraz realizacji innych obowiązków podmiotu udzielającego pomocy jest w takiej sytuacji dotowana jednostka samorządu terytorialnego).

g. Spełnienie kryterium legalności

Zadanie będące przedmiotem wniosku o dofinansowanie winno być zrealizowane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r., w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. 2004 nr 71 poz. 649) i rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r., zmieniającym rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. 2010 nr 162 poz. 1089).

h. Wnioski wraz z załącznikami należy sporządzić na obowiązujących formularzach dostępnych na stronie internetowej Funduszu. Do wniosku dodatkowo należy załączyć Protokół szacowania szkód.

Wypełniony wniosek wraz z wymaganymi załącznikami należy złożyć w jeden z dwóch sposobów:

a) w wersji papierowej do biura Wojewódzkiego Funduszu z załączoną wersją elektroniczną wniosku zapisaną w formie pliku PDF oraz dodatkowo Zestawienie właścicieli obiektów w formacie XLS na nośniku danych (np. pamięć USB, płyta CD) lub

b) poprzez ePUAP (z konta Wnioskodawcy) na skrytkę Wojewódzkiego Funduszu - z podpisanymi elektronicznie.

i. Wnioski rozpatrywane będą w oparciu Programu priorytetowego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej pod nazwą „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest”, a kwestii nieobjętej niniejszym programem w oparciu o „Zasady udzielania dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Katowicach”.

Kontakt z Zespołem Gospodarki Wodnej i Ochrony Powierzchni Ziemi: tel. 32 60 32 341, 32 60 32 241.

KONIEC DOTACJI NA PIECE

Przypomnienie: Od 1 stycznia 2022 r. wycofanie dotacji kotły węglowe w „Czystym Powietrzu”

Przypominamy, na zakup i montaż kotła na węgiel - w ramach programu „Czyste Powietrze” - będzie możliwy tylko do końca bieżącego roku. Oznacza to, że koszt będzie kwalifikowany warunkiem:

• złożenia wniosku o dofinansowanie obejmującego swoim zakre-

sem ten koszt,

• oraz zakupu i montażu kotła na węgiel do 31 grudnia 2021 r. (konieczne jest wystawienie faktury lub równoważnego dokumentu księgowego z datą do 31 grudnia 2021 r.).

Od 1 stycznia 2022 r. nie będzie już można składać wniosków o dotacje na kotły węglowe.

Od 1 stycznia 2022 r. wycofanie dotacji na kotły węglowe w „Czystym Powietrzu”

Przypominamy, że zakup i montaż kotła na węgiel - w ramach programu „Czyste Powietrze” - będzie możliwy tylko do końca bieżącego roku.

Oznacza to, że koszt będzie kwalifikowany pod warunkiem:

• złożenia wniosku o dofinansowanie obejmującego swoim zakresem ten koszt, oraz zakupu i montażu kotła na węgiel do 31 grudnia 2021 r. (konieczne jest wystawienie faktury lub równoważnego dokumentu księgowego z datą do 31 grudnia 2021 r.).

Od 1 stycznia 2022 r. nie będzie już można składać wniosków o dotacje na kotły węglowe.

KOMUNIKATY

W celu przeciwdziałania rozprzestrzenieniu się koronawirusa w trosce o wspólne bezpieczeństwo, informujemy, że Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach do odwołania pracuje zdalnie.

W związku z tym uprzejmie prosimy o kontakt z pracownikami Funduszu wyłącznie drogą mailową i pocztą tradycyjną.

Korespondencję elektroniczną prosimy kierować na następujące adresy:

• biuro@wfosigw.katowice.pl

• czystepowietrze@wfosigw.katowice.pl

• doradztwo@wfosigw.katowice.pl

lub pośrednictwem EPUAP (/wfosigw/Skrytka-ESP, lub pomocą serwisu OBYWATEL.GOV.PL)

W wyjątkowych sytuacjach prosimy o kontakt z następującymi numerami telefonów:

Informacja ogólna: 32 60 32 200

Zespół Ochrony Przyrody, Edukacji Ekologicznej i Profilaktyki Zdrowotnej: 32 60 32 374

Zespół Analiz, Zabezpieczeń i Windykacji: 32 60 32 233

Zespół Kontroli i Umorzeń: 32 60 32 237

Zespół Ochrony Atmosfery: 32 60 32 222

Zespół Gospodarki Wodnej i Ochrony Powierzchni Ziemi: 32 60 32 341

Zespół Wdrażania i Koordynowania Projektów POIiŚ: 32 60 32 245

Zespół Kontroli Projektów POIiŚ: 32 60 32 380

Zespół Umów: 32 60 32 231

Zespół Doradców Energetycznych - dostępne są telefonami komórkowymi.

Zespół ds. Programu CZYSTE POWIETRZE:

• w sprawach dot. przygotowania i rozpatrywania wniosków o dofinansowanie, przygotowania umów i aneksów do umów o dofinansowanie: 32 60 32 251

• w sprawach dot. rozliczenia umów o dofinansowanie: 32 60 32 256

Zespół Finansowo-Księgowy: 32 60 32 364

Zespół Administracyjny: 32 60 32 331

Przepraszamy wszelkie niedogodności i zapewniamy, dokaładamy wszelkich starań, aby je zminimalizować.

Kolumnę dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

Za treści zawarte w publikacji dofinansowanej ze środków WFOŚiGW w Katowicach

odpowiedzialność ponosi Redakcja.

WCZUJ SIĘ W KLIMAT

PROGRAM „MÓJ ELEKTRYK” W PEŁNEJ ODSŁONIE

Od listopada o dotacje do NFOŚiGW mogą występować firmy i instytucje

Samochody zeroemisyjne (elektryczne i wodorowe) z państwowymi dopłatami mogą teraz kupować również przedsiębiorcy i instytucje publiczne. W ramach programu „Mój elektryk” Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej rozpoczął 22 listopada nabór wniosków o dofinansowanie zakupu „elektryków” od podmiotów innych niż osoby fizyczne. Tym samym uruchomiony został trzeci i ostatni komponent projektu wspierającego rozwój elektromobilności w Polsce – po wcześniejszym zapewnieniu dotacji dla indywidualnych nabywców „elektryków” oraz włączeniu do programu banków i firm leasingowych zainteresowanych dystrybucją dopłat do leasingu pojazdów zeroemisyjnych.

Przedsiębiorstwa i podmioty instytucjonalne mogą ubiegać się o bezzwrotne dotacje do zakupu samochodów elektrycznych i napędzanych wodorem (kategorii M1, N1 oraz L1e-L7e) od 22 listopada 2021 r. do 30 września 2025 r., o ile wcześniej nie wyczerpie się budżet programu „Mój elektryk”.

Do występowania o dopłaty uprawnione są: firmy, jednostki sektora finansów publicznych, instytuty badawcze, stowarzyszenia, fundacje, spółdzielnie, rolnicy indywidualni oraz kościoły i inne związki wyznaniowe.

Wsparciem finansowym może być objęty zakup zarówno samochodów osobowych, jak i dostawczych o zeroemisyjnym napędzie (elektrycznych lub wodorowych). Dla osobowych „elektryków” firmowych przewidziano dotację w wysokości 18 750 zł lub nawet 27 000 zł, jeśli deklarowany roczny przebieg pojazdu wyniesie co najmniej 15 tys. km. W przypadku samochodów dostawczych dotacja jest jeszcze wyższa, w zależności od przebiegu rocznego – do 50 tys. zł lub do 70 tys. zł, maksymalnie do 20 proc. lub do 30 proc. kosztów kwalifikowanych kupna samochodu. Narodowy Fundusz oferuje również wsparcie w wysokości do 4 tys. zł (nie więcej niż 30 proc kosztów

kwalifikowalnych) dla elektrycznych pojazdów dwu- trój- i czterośladowych stosowanych do celów gospodarczych. Poza pojazdami osobowymi (kategoria M1) nie obowiązują limity cenowe.

– Na dotacje do pojazdów zeroemisyjnych przeznaczaliśmy dodatkową pulę pieniędzy w wysokości 200 mln złotych, zwiększając tym samym tegoroczny budżet programu „Mój elektryk” do 700 mln złotych – podkreśla wiceprezes Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Artur Lorkowski.

Uruchomienie naboru dla podmiotów niebędących osobami fizycznymi to ostatni komponent programu priorytetowego „Mój elektryk”, którego głównym celem jest uniknięcie zanieczyszczeń powietrza poprzez obniżenie wykorzystania paliw emisyjnych w transporcie – zarówno indywidualnym, jak i w sektorze firm. Dotacje do zakupu pojazdów zeroemisyjnych udzielane przedsiębiorcom i instytucjom wpłyną bez wątpienia na rozwój ekologicznej komunikacji w Polsce, gdyż właśnie te

podmioty są głównymi nabywcami pojazdów dla swoich flot. Około 80 proc. nowych aut rejestrowanych u nas to samochody firmowe. Upowszechnienie ekologicznych aut poprawi z kolei jakość powietrza, skoro komunikacja, w tym zwłaszcza transport drogowy, odpowiada w naszym kraju za 15 proc. emisji gazów cieplarnianych oraz szkodliwych związków chemicznych, takich jak tlenki azotu (NOx).

Podobnie jak w przypadku osób indywidualnych i rodzin, od których NFOŚiGW przyjmuje wnioski o dofinansowanie już od ponad czterech miesięcy, także w odniesieniu do firm i instytucji w rozpoczętym dzisiaj naborze obowiązującą zasadą jest częściowa refundacja kosztu zakupu ekologicznego auta do kwot określonych w regulaminie programu „Mój elektryk”.

Dofinansowanie z NFOŚiGW ma formę refundacji, czyli dotyczy już zrealizowanych zakupów samochodów elektrycznych lub wodorowych. Zastosowany został uproszczony tryb aplikowania o dotację poprzez specjalny moduł Ge-

neratora Wniosków o Dofinansowanie (GWD) na stronie internetowej Narodowego Funduszu. Dla wygody wnioskodawców, przygotowano również uproszczony schemat oceny finansowej i ustanawiania zabezpieczeń.

Program „Mój elektryk” przewiduje możliwość dofinansowania zakupu samochodów zeroemisyjnych wykorzystujących do napędu wyłącznie energię elektryczną akumulowaną przez podłączenie do zewnętrznego źródła zasilania albo wytworzoną z wodoru w zainstalowanych w nich ogniwach paliwowych. Dotacją mogą być objęte tylko fabrycznie nowe pojazdy, które nie były przed zakupem zarejestrowane lub zostały zakupione i zarejestrowane przez dealera samochodowego, importera lub firmę leasingową, z przebiegiem kilometrowym nie wyższym niż 50 km.

Warto przypomnieć, że w ramach programu priorytetowego „Mój elektryk” już 12 lipca br. rozpoczął się nabór dla osób fizycznych. Kwota dotacji dla tej grupy beneficjentów wynosi 18 750 zł, a w przypadku rodzin wielodziet-

nych – 27 000 zł. Cena auta nie może przekraczać 225 000 zł, przy czym limit cenowy nie dotyczy posiadaczy Karty Dużej Rodziny. Procedura ubiegania się o dotację na „elektryka” przez osoby fizyczne jest również prosta i odbywa się przy minimum formalności. Zainteresowana osoba powinna jedynie przygotować wniosek o dofinansowanie i złożyć go w NFOŚiGW w wersji elektronicznej poprzez Generator Wniosków o Dofinansowanie. Aby uzyskać refundację, wystarczy przedstawić fakturę zakupu i przejść kilka prostych kroków w formularzu online. Według danych z 22 listopada br., w generatorze wniosków w NFOŚiGW było 1226 wniosków na łączną kwotę 26 130 000 zł, w tym od posiadaczy Karty Dużej Rodziny (KDR) – 290 wniosków na kwotę 7 830 000 zł.

Kolejny, ważny krok we wdrażaniu programu „Mój elektryk” stanowiło ogłoszenie przez NFOŚiGW (26 lipca br.) naboru na banki zainteresowane dystrybucją dopłat do leasingu pojazdów zeroemisyjnych. Pierwszym pozytywnie zweryfikowanym bankiem, który w imieniu NFOŚiGW ma udzielać przedsiębiorcom dotacji do leasingu ekologicznych samochodów okazał się Bank Ochrony Środowiska SA – instytucja finansowa wyspecjalizowana we wspieraniu przedsięwzięć proekologicznych. 16 listopada Bank Ochrony Środowiska SA podpisał pierwsze umowy o współpracy z pierwszymi firmami leasingowymi w ramach realizacji programu „Mój elektryk”. Od tego dnia trzy pierwsze firmy leasingowe mogą przyjmować wnioski o dopłaty do leasingu pojazdów elektrycznych.

Źródło: NFOŚiGW

W powiecie myszkowskim zarejestrowanych jest 25 pojazdów elektrycznych: 17 samochodów, 6 motorów i 2 motocykle.

UWAGA KONKURS - ZIELONA PRACOWNIA

WFOŚiGW w Katowicach ogłasza 8. edycję konkursów „Zielona Pracownia_Projekt'2022” oraz „Zielona Pracownia'2022

Konkurs „Zielona Pracownia'2022” skierowany jest do organów prowadzących placówki oświatowe z terenu województwa śląskiego, w tym nagrodzonych w konkursie pn. ZIELONA PRACOWNIA_PROJEKT'2022.

Celem konkursu „Zielona Pracownia'2022” jest dofinansowanie w formie dotacji wniosków dotyczących utworzenia pracowni na potrzeby nauk przyrodniczych, biologicznych, ekologicznych, geograficznych, chemiczno-fizycznych

czy geologicznych w klasach 4-8 szkół podstawowych oraz w szkołach średnich. Dotacja będzie udzielana z uwzględnieniem efektów zadania i możliwości finansowych Funduszu do wysokości 80% kosztów kwalifikowanych z zastrzeżeniem, że maksymalna kwota dotacji nie może przekroczyć 40.000 zł.

Wnioski w konkursie „Zielona Pracownia'2022” składać można w terminie od 1 do 31 marca 2022 roku do godz. 15.30.

Zgłoszenia w konkursie „Zielona Pracownia_Projekt'2022” dokonywać można do 31 stycznia 2022 roku do godz. 15.30.

Za treści zawarte w publikacji dofinansowanej ze środków WFOŚiGW w Katowicach odpowiedzialność ponosi Redakcja.

Kolumnę dofinansowano ze środków
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Katowicach

adres: ul. Plebiscytowa 19, 40-035 Katowice
Kancelaria / Centrala telefoniczna - tel. 32 60 32 200, fax: 32 60 32 201
e-mail: biuro@wfosigw.katowice.pl
Kancelaria (biuro podawcze) czynne w godzinach 7.30 - 15.30